

Visokošolski sindikat Slovenije

Visokošolski sindikat Slovenije začenja s pripravami na nadaljevanje stavke

Visokošolski sindikat Slovenije je 9. 3. 2022 izvedel prvo samostojno stavko v visokem šolstvu. S stavko je [zahteval](#) predvsem 1.) zagotovitev normalnih delovnih pogojev z opredelitvijo za razvite visokošolske sisteme značilnih individualnih pravic v kolektivni pogodbi, 2.) odpravo dokazljivih plačnih krivic pri nekaterih skupinah delavcev v visokem šolstvu in 3.) dvig vseh plač v visokem šolstvu, če bo vlada omogočila plačne privilegije kakšni drugi poklicni skupini.

Vlada je sindikatu sredi septembra poslala izhodišča za dvoje pogajanj: o razrešitvi stavkovnih zahtev sindikata SVIZ in o razrešitvi stavkovnih zahtev Visokošolskega sindikata Slovenije. Ta izhodišča so izrazito asimetrična, saj pogajanja o plačnih zahtevah VSS usmerjajo na krovno pogajalsko skupino z argumentom, da se nanašajo na plačni sistem kot celoto. Toda isti dokument sočasno priznava poseben status in ločeno obravnavo zahteve SVIZa po uvedbi četrtega naziva v šolstvu in vzgoji, čeprav gre za precedens v enotnem plačnem sistemu. Ta bo vzgojiteljem in šolnikom omogočil podaljšanje poti napredovanj vse do višine plače izrednega profesorja, in to kljub neprimerljivi zahtevnosti dela in pogojev za napredovanje.

Kar zadeva odnos do **plačnih zahtev** visokega šolstva, se ta diskriminatorni odnos ujema s politiko, ki ji je vlada sledila v nedavnih krovnih pogajanjih o plačah v javnem sektorju. Iz pogajanj, ki so bila prvotno namenjena blaženju posledic inflacije, se je izcimil dogovor, ki v povsem neprimernem kontekstu legitimiral parcialne interese zdravništva in šolstva. Odprava »stropa« (omejitev na 57. plačni razred) in uvedba »četrtega naziva« v vzgoji in izobraževanju pomenita stihijski poseg v temelje obstoječega plačnega sistema v javnem sektorju in sta neposreden prispevek k njegovemu rušenju. Poleg tega ustvarjata nova nesorazmerja, ki so poniževalna do dejavnosti visokega šolstva, torej dejavnosti, ki je za intelektualni, kulturni in ekonomski razvoj skupnosti ključna.

S tem zaničljivim odnosom do univerzitetnih delavk in delavcev se žal v celoti ujemajo tudi vladna izhodišča do **neplačnih zahtev** VSS, o katerih naj bi se pogajali z resornim ministrstvom. Za celo vrsto legitimnih zahtev sindikata vladna stran trdi, da ne morejo biti predmet urejanja v kolektivni pogodbi, čeprav gre za tipične teme kolektivnega dogovarjanja, ki urejajo značilne oblike dela v visokem šolstvu in akutne probleme.

VSS je na prvih dveh sejah pogajanj o razrešitvi svojih stavkovnih zahtev 29. 9. in 7. 10. 2022 dodatno utemeljil svoje zahteve in zavrnil vladna pogajalska izhodišča. Pogajalska skupina MIZŠ se je zavezala pridobiti vsebinsko nov mandat do naslednje seje pogajanj. Na seji 21. 10. 2022 pa smo ugotovili, da MIZŠ nima novih pogajalskih izhodišč. Celo pri edinem približevalnem predlogu je pisno pojasnilo, da zanj nima vladnega mandata. Očitno je, da se MIZŠ pogaja na način zavlačevanja v škodo vseh zaposlenih v visokem šolstvu in celotne dejavnosti, za katero je neposredno pristojno.

Še več, vladna stran z vztrajanjem pri zavračanju pogajanj o ureditvi delovnih obveznosti visokošolskih pedagogov in materialnih stroškov sobotnega leta v kolektivni pogodbi in o dvigu plač visokošolskih sodelavcev brez doktorata vladna stran neposredno krši svoje

zaveze iz dogovora iz julija 2017 ([Ur. l. RS, št. 45/17](#)) in celo krovni dogovor z dne 13. 10. 2022, na katerem se črnilo še ni posušilo.

Zaradi podcenjujočega in tudi žaljivega odnosa MIZŠ do potreb visokega šolstva, neutemeljenega zavračanja stavkovnih zahtev Visokošolskega sindikata Slovenije in zaradi vladne diskriminatorne obravnave sindikatov ter nespoštovanja zavez, je predsedstvo VSS sprejelo **sklep o začetku priprav na nadaljevanje stavke v visokem šolstvu**. Organi VSS se bodo o datumu in obliki stavke ter morebitnih dopolnitvah stavkovnih zahtev odločili v kratkem. Pri tem bodo upoštevali tudi posledice vladnega zrušenja enotnega plačnega sistema in podelitve plačnih privilegijev izbranim skupinam javnih uslužbencev, ki jih je vlada že izvedla ali jih v kratkem še bo. V novih okoliščinah bomo našo [tretjo stavkovno zahtevo](#), ki zadeva ustrezna plačna razmerja, nadgradili v zahtevo po novih uvrstitvah delovnih mest, ki so neposredno primerljiva s tistimi v zdravstvu in šolstvu, in uvedbi takšnih delovnih mest v skupinah J in B, ki bodo odražala zahtevnost dela na univerzi.

V Ljubljani, Mariboru in Kopru, 27. 10. 2022

Za Visokošolski sindikat Slovenije,
dr. Gorazd Kovačič, predsednik